

«SLOVENEK» velja
 po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
 za celo leto naprej . . . K 100.—
 za pol leta K 55.—
 za četrt leta K 30.—
 za en mesec K 18.—
 Za inostranstvo vsakeletno K 140.—
 Sobotna izdaja:
 za celo leto K 20.—
 za inostranstvo K 25.—

SLOVENEK

==== Inzerati: ====
 Enostopna petičvrsta (60 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po K 2.—
 uradni razgledi, poslana itd. po K 3.—
 Pri naročilu nad 10 objav popust.
 Najmanjši oglas 50/8 mm K 6.—
 Izhaja vsak dan izvenredno ponedeljek in dan po prazniku, ob 6. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Razpisni se ne vračajo; nevrantirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. letn. št. 50, uprava. št. 338.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račna poštna kasa, ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 348 za oglaš., avstr. in češke 24.797, ogr. 25.517, bozn.-hrca. 7563.

Slavospevi izgubljenim milijonom.

Ministrski svet se ni izdal komuniciranja o svojem sklepu glede valutne reforme. Kar je poročal o tem ljubljanski dopisni urad, more odgovarjati dejstvu ali pa tudi ne. Predsednik deželne vlade dr. Zerjav je dal po dopisnem uradu že marsikaj dementirati, kar za nas ne stoji. Glasovi, ki prihajajo iz Zagreba in Beograda o vladnem sklepu pa so tehtni dovolj, da hočemo videti prej uradni vladni komunikacije, predno moremo verjeti, da za vladnim sklepom ni kak prejudic.

To, kar je po dosedanjih vesteh sklepe vlada po dolgem razburjanju javnosti, bi bili dosegli lahko že skoro pred pol letom, da niso demokratije tedaj zadevo zavlačevali, in danes bi bilo valutno vprašanje vsaj v principu že lahko rešeno.

Da prevzame vlada jamstvo za nove kronske bankovce in bo kritje Narodne banke služilo tudi novemu denarju, je samo po sebi razumljivo in ni bilo sploh nikdar sporno vprašanje. Vprašanje razmerja med krono in novim dinarjem, oziroma novo kronske novčanice, se je zdelo težavno le zavoljo tega, ker je bila odločitev samo v rokah sedanje absolutistične vlade brez sodelovanja parlamenta. Sporno je bilo samo razmerje med krono in starim dinarjem pri definitivni izmenjavi.

In ravno tega vprašanja na zunaj vlada ni rešila, ampak ga prepušča — parlamentu, ki ga je odgodila. Tako bo Narodna banka izdajala dvojno novčnico. Da je pa dvojna valuta škodljiva, je za vsakega razum amljivo.

Iz dejstva, da je vlada za začasno razmerje med krono in dinarjem določila uradni kurz 4 : 1, in iz dejstva, da hoče natisniti na novi dinar štirikratni iznos kro- ne, se vidi, da vlada misli na definitivno relacijo 4 : 1 pri izmenjavi kronske novčanice. Neoficialno javlja, da bo tozadevna odločitev prepuščena parlamentu, iz zanesljivih virov pa je znano, da smatra to relacijo za definitivno, ako parlament ne bo imel priložnosti, pečati se z njo. Dr. Kramer je v ministrskem svetu pristal, da vse da lastnikom dinarja za vsak dinar štiri, pa tudi pet jugoslovanskih kron. Beogradski Dnevnik, ki ima z nekaterimi člani sedanje vlade najožje stike, javlja z dne 13. januarja o seji ministrskega sklepa glede rešitve valutnega vprašanja: »Med vladnimi člani se v tem vprašanju niso pojavile nobene načelne diferencije. Cela vlada stoji na stališču g. Veljkovića, v kolikor je treba da se obdrži relacija 1 : 4. Samo kar se tiče vprašanja, da naj bo

ena ali dve (dinarska in kronska) novčarici, je bila v naziranju razlika.»

Celo dr. Zerjav, ki je še pred par dnevi naše poročilo o njegovem stališču v tej zadevi dementiral kot izmišljeno, izjavlja v »Slov. Narodu«: »V relaciji sami ni bilo med našim stališčem in stališčem g. Veljkovića razlike, kajti mi smo pripravljeni, dinar odkupiti za 4 kro- ne, samo da ostane krona jedinica.« Pove pa, da bi bil tudi za relacijo 1 : 5, če treba.

Tako in boljše »rešitev« valutnega vprašanja bi bili demokratije lahko dosegli pred skoro pol letom in bi bili tako lahko zabranili milijonske izgube v trgovinski politiki. Seveda bi bile med tem časom nekatere banke manj zaslužile!

Gospodje ministri se pač dobro zavedajo teh svojih »uspehov« in so privatno lansirali v demokratske liste slavospeve zavlačevanju valutnega vprašanja. Zlasti »Jugoslavija« je bila tu otročje-glasna in prepevala himne, kakor bi jih zaslužila le vlada, ki bi bila valutno vprašanje zares rešila in dobro, pravično rešila. Taki slavospevi pa ganejo samo ljudi, ki imajo okajene možgane!

Najnovejše o ujetnikih.

Narodni poslanec dr. Ivan Shvegel je odšel v Beograd, da tam v imenu Jugoslovanskega kluba in naše stranke nanovo intervenira tudi zaradi ujetniškega vprašanja. Dr. Shvegel nam je iz Beograda poslal te-le informacije:

Ujetniki v Italiji.

V Italiji še imamo okoli 26.000 jugoslovanskih ujetnikov, največ v Sardiniji. Število, ki se je po časopisih in drugih imenovalo, je previsoko. Glede teh ujetnikov se je naša vlada z italijansko dogovorila, da bo vsak teden poslala skupino 3000 mož v domovino. Prva pošiljatev pride jutri dne 14. t. m. v Dubrovnik. V desetih tednih bi naj bilo prevažanje končano. Edina težava, ki se še ni mogla odstraniti, je, da Italijani hočejo vse ujetnike poslati v Dubrovnik. O tej težavi se vrše telegrafičnim potom dogovarjanja. Naša vlada izjavlja, da je nemogoče in heko- nomsko te transporte upeljati in izvršiti preko Dubrovnika. Njena želja je, da se v Dubrovnik pošljejo dalmatinski in bosanski ujetniki, v Reko hrvatski in v Ljubljano slovenski. Upati je, da bodo Italijani v očigled te utemeljene želje opustili svoje le formalne ugovore in izgovore.

Glede zdravstvene strani naših v domovino se vračajočih ujetnikov sem se obrnil na polkovnika E. E. Hume, tukajšnjega šefa ameriškega Rudečega križa,

ki se je ravnokar vrnil iz Solma. Poslal bo svoje ljudi v Dubrovnik, ki bodo takoj razušili in razkužili vračajoče, da se ne zavleče k nam tifus, kakor se je v Grško in Rumunsko. Prosil bom socialno minist- stvo, da s temi uradniki sodeluje, da vsakemu ujetniku vroči vsoto denarja in da mu tudi v vsakem drugem oziru pomaga. Socialno ministstvo bo moralo za vse to poskrbeti tudi v Reki in Ljubljani, kakor hitro Italija dovolj povratek tudi čez te dve mesti. Dobro bi bilo, da bi ljub- ljansko vlado že sedaj na to opozorili, da je pripravljena.

Ujetniki v Sibiriji.

V Sibiriji imamo po informacijah vojne- ga ministristva okoli 15.000 mož. Radi njih se je odpejala posebna komisija v Vladivostok, kamor je že dospela. Daljnih poročil o nji pa ni. Vojna misija ima nalo- go, storiti vse, da se tudi ti naši ljudje vr- nejo v domovino.

Ujetniki drugod.

V Franciji, Angliji in njenih zemljah nimamo — po informacijah vojnega mini- strstva — nobenih ujetnikov več. Istotako so se že iz Bolgarije, Mažarske, Avstrije in Nemčije vrnil vsi Jugoslovani. Ako se še vendarle nabajajo naši ljudje v teh de- želah, naj se to voinemu ministristvu takoj naznani.

Trhli temelji.

Zidamo. Ustvarjati skušamo trdne temelje novi državi. Pri gradnji skupnega domovja bi bilo treba vsestransko smotre- nega, solidnega, vzajemnega sodelovanja. Vsi stanovi vsi sloji vsi poklici vse struje bi morale deliti bremena, vsem gre tudi sorazmerna udeležba na vodilnem in kr- marskem mestu. Kakor se na mravljišču vse giblje, vse teka in brzi, vse dela, vlači in stavi: tako bi se morala udeleževati tu- di marljivost in žilavost na državnem mravljišču, kjer je kruta vojna furija razrušila, uničila in razdejala toliko dragoce- nih vrednot.

Država potrebuje predvsem neizpod- bitnih, trajnih, zanesljivih temeljev: v prvi vrsti dobre versko-nravnne domače in šolske vzgoje, ki skupno s prizadevan- jem Cerkev jamči za srečno in krepkostno življenje. Pojavili so se že prvi poizkusi, izpodbiti ta glavni stebel, ki na njem sloni zdrav državni ustroj. Naj bi ostalo vse sa- mo pri poizkusih.

Zadušiti in odstraniti je pa treba tudi razne škodljive izrastke, ki zanašajo troh- nobo v temelje državne stavbe. Zdi se, da premalo poudarjamo potrebo resne, zdrave, npravstvene mladine

ske vzgoje po naših družinah. Dopovedati bi bilo treba nepoučenim in v vzgojnih vprašanjih tako malo večim star- šem, da se vzgoja ne neha s 14. ali 17. le- tom, marveč da je v tej takozvani razbur- kani, viharni dobi treba skrb za dorašča- jočo mladino še podvojiti. Starši bi se mo- rali zavedati velikanske odgovornosti, ki jo imajo poleg duhovščine in učiteljstva kot odgovitelji bodočega rodu. Toda danes opažamo v vsem tem veliko, neumljivo po- vršnost in mnogo nedostatkov, zato pa stojimo pred žalostnim dejstvom, da star- ši marsikje nimajo skoraj nobene avktori- tete več; beseda do otrok ne izda več.

Mladina se hoče obnašati kakor do- zorela; prezgodaj se stara, domišljava je, ker se ji prepušča preveliko svobode. Clo- veku se inako stori, če poslušajo gorjenje mladostnih oseb na ulici in šetališčih: na eni strani sirovost, na drugi nadutost, ta prazna čenčavost brez ponosa, tam giz- davost, povsod pa stalna pesem o fantih, o mornarstvu in o vsem, kar je s tem v zvezi. Pojdi o gorkih dneh, kakršni so bili zadaj čas, zvečer po tivoljskem dre- voredu pa boš videl fotografije današnje- ga ljubljanskega mladega sveta! Parčki mladostnih ljudi, kratkokrili »bakfiši«, fantalni vsakovrstnega kova. Kam to gre? Ali je še kaj zmisla za resno življenje med nami? Ali naj na to tihlo, že v kali izmoz- gano ter v srcu razdrapano, po uživanju hlepečo mladino zidamo svoje upe? Vzgo- ja, ali je to tvoj sad?

Ali jih je še staršev, ki bi upraveljali pomen skrbne vzgoje in se zavedali, da ne smejo izpuštili povodcev iz rok, dokler imajo pravico do imena »starši«?

In še nekaj! T i p l e s i ! Koliko jih je! Kdo išče tam razbrzdane zabave? Ali ne povečini osebe, ki spadajo pod varstveno roko roditeljev! Ne obetamo si kdovekaj uspeha in izboljšanja, če pišemo te vrstice; zadovoljni bi pa bili, ako vsaj kateri iz- med staršev izpregleda in uvidi, da mora past čut za resnobo, veselje do dela, zmé- sel za ideale, zlasti pa čut za moralnost in poštenost, če bo mladi svet drevil le za zabavo, za uživanjem, če bo tratil nočni čas in počitek z neprestanim veseljače- njem po plesiščih in kavarnah. Če je mladost tako zaletavasta, bi morali pa izku- šenejši starini zajeziti pogubno povodenj plesa, ki ugonablja moč in zdravje mladini ter jo zavaja na opolzke steze.

Mi pišemo o plesni zabavi kot taki in o nje nevarnosti v moralnem oziru. To je storil pred enim letom ljubljanski knezo- škof dr. A. B. Jeglič v posebnem pastir- skem pismu, ki smo ga čuli v cerkvi. Koliko so se prijele dotične svarilne besede našega mladega občinstva, ki se še zdaj

LISTEK.

Mladi kralj.

(Oscar Wilde. Poslovenil F. K.)

(Dalje.)

In zopet je zaspal in sanjal, in sanje so bile te: Zdelo se mu je, da leži na kro- vu velike galeje, na kateri je veslalo sto sužnjev. Ob strani je sedel na prepregi gospodar galeje. Bil je črn kot ebenovi- na, in njegov turban je bil iz rdeče zide. Veliki srebrni uhani so krasili njegova ušesa in v rokah je držal dve tehtnični škodelici iz bele slonove kosti.

Sužnji so bili napol oblečeni in vsak je bil privezan z verigo na svojega sose- da. Solnce jih je žgalo z vso silo, in za- morci so tekali gor in dol in jih bičali z usnjatimi biči. A oni so iztegali suhe roke in zajemali s težkimi vesli vodo, da so pene švigale visoko kvišku.

Končno so dospeli v maj pristan. Z obale je zavel vroč veter in zasnežil ja- dra in krov z rdečim drobnim peskom. Čet Arabcev je prihajala na divjih oslih in jih napadla s sulicami. Gospodar galeje je vzvel lok in izstrelil puščico, ki je zadela nekega Arabca ravno v grlo. Truplo je z veliko težo padlo v razburkano morje in obci so pobegnili. Žena, zavita v rume- no tančico, šim je počasi sledila na vel-

blodu in se od časa do časa ozrla na pla- vajoče truplo.

Kakor hitro so se usidrili in sneli jadra, so zamorci odšli v spodnje ladjne prostore in prinesli dolgo spleteno lestvo. Na koncu lestve je visel velikansk utež. Gospodar galeje je pritrldil lestvo na ladjo in jo vrغل v morje. Nato so zamorci zgra- bili najmlajšega sužnja, mu sneli okove, zamašili ušesa in nosnice z voskom, okoli ledij pa navezali velik kamen. Trudno je odšel po lestvi navzdol in izgubil v morje. Na mestu, kjer se je potopil, je zaplesalo nekoliko mehurčkov. Nekaj sužnjev je ra- dovedno gledalo na krovu.

Cez nekaj časa se je pokazal utopljač iz vode in se hropeč oklenil lestve. V des- nici je držal biser. Zamorci so iztrgali bi- ser iz roke, njega pa so pahnili nazaj. — Sužnji so zaspali vsak pri svojem veslu.

Večkrat je najmlajši suženj prišel in vedno prinesel bisere. Gospodar galeje jih je tehtal in jih spravljal v malo zeleno vrečico.

Mladi kralj je poizkušal govoriti, a bilo mu je, kakor da se je prilepil jezik na nebo, in usnice ga niso ubogale. Za- morci so zlobodrali med seboj in se za- čeli pripraviti za vrvice blestečih biserov. Dvoje žerjavov je neprestano krožilo nad ladjo.

Tedaj se prikaže mladi suženj zad- njic, in biser ki ga je prinesel je bil lepši kot vsi biseri na svetu, kajti bil je kakor

luna in bolj bel kot danica. A njegov obraz je bil nenavadno bled, in ko se je zgrudil na krovu, se mu je ulila kri iz nosa in ušes. Nekaj trenutkov je še trepetal, nato pa je umolknil. Zamorci so skomig- nili z rameni in vrgli truplo v morje.

In gospodar galeje se je zasmejal, iz- tegnil roko, vzvel biser, in ko ga je videl, ga je pritisnil na čelo in se priklonil.

»Ta bo za žezlo mladega kralja,« je dejal in dal zamorcem znamenje, da raz- prostre jadra.

Ko je mladi kralj to čul, je glasno zakričal in se prebudil in ko je pogledal skozi okno, je videl, kako je jutranji mrak iztegal svoje dolge sive prste po bledečih zvezdah.

In zopet je zaspal in zasanjal. Sanje pa so bile te: Zdelo se mu je, da potuje skozi temen gozd, v katerem so rasti tuji sadovi in krasne, strupene cvetice. Ko je šel mimo, so sikali za njim gadje in pisane papige so kričeče letale od veje do veje. Velikanske želve so spale na vročih, sluznatih tleh. Na drevju je bilo polno opic in pavov.

Šel je vedno dalje in dalje, dokler ni prišel do konca gozda. Tu je videl mno- žice ljudi, ki so delali v strugi usahnjene reke. Kakor mravilje so lezli po skalah. Kopalni so globoke jame in stopali vanje. Nekateri so ločili velikansko skalo z ve- likimi konicastimi kladvi, drugi so rili po pesku. Izkopavali so kaktusova drevo a

korenino in teptali škardlatne cvete. Tekali so semintja, klicali drug drugega in niti enega postopača ni bilo med njimi.

Iz temne globine sta jih opazovala Smrt in Pohlepnost. In Smrt je rekla: »Trudna sem že; daj mi tretjino teh ljudi in dovolj, da odidem.«

»Moji služabniki so,« je odgovorila Pohlepnost in odmajala z glavo.

In Smrt jo je vprašala: »Kaj držiš v roki?«

»Tri žitna zrnja imam,« je odgovo- rila. »Zakaj vprašuješ?«

»Daj mi eno,« je vzdiknila Smrt. »Vsejala je bom na svojem vrtu; samo eno mi daj in rada odidem.«

»Ničesar ti ne dam,« je rekla Pohlep- nost in skrila roko v svoj plašč.

In Smrt se je zakrohotala, vzela sko- delico, jo pomočila v mlako in iz skode- lice je vstala Mrzlica. Šta je med množice v strugi in tretjina je ležala mrtva. Mrzla megla se je plazila za njo in vodne kače so jo spremljale ob straneh.

In ko je Pohlepnost videla, da je tretjina množice mrtva, se je začela udar- jati po prsih in zajekala. »Tretjino mojih služabnikov si ubila, pojdi,« je kričala. »V tatarskih gorah je vojska in kralja obeh stranek te kličeja na pomoč. Kaj je v primeri s tem moja dolina? Pojdi odtod in ne vrni se več.«

(Dalje.)

ni otreslo utopije napačno umevane in pretirano hvalisane svobode, izpričujejo — žal — vsestranske tožbe o prenapoljenih plesiščih, kjer se raja in uživa do poznega jutra.

Tistim, ki smatrajo ples za docela »nedolžno« zabavo, naj navedemo sodbo stvarnega in ne preveč rigoroznega pedagoga J. M. Sailer-ja: »Ples utegne kot družabna zabava brez tega, ker se skoraj vselej črez mero potegne, in zlasti pri ženskem spolu in še posebno v letih nedorastlosti in zopet posebno v naših dneh, ko uvajajo značno modo v obleki — biti smrten.«

Ko govorimo o tej kočljivi stvari, gradimo predvsem vse ekscese zlasti še v npravnostnem oziru, hkrati pa obsojamo lahko mišljenost tistih, ki so odgovorni za mladino, pa so slepi in gluhi ter ne marajo videti prepada, ki vanj drevi mladi rod. Pri tem ne izvenzamemo nikogar, naj bo sicer takega ali takega življenja, te ali one struje.

Meč bolesti seka človeku srce, ko čuje ob nedelja ali praznikih proti četrti ali peti uri zjutraj pojemajoče petje nočnih kalficev miru, ki se vračajo domov s plesišč v družbi deloma nedorastlih mladencek! Domovini izsekavajo dežele lačni sosede cele dele bistvenega organizma, begunci se stiskajo v mrazu po tesnih podstrešnih sobicah, šolski otroci pogrešajo najpotrebnejše obleke, za drag kruh se moramo puliti, tam na plesiščih pa vlada razkošje, razbrzdhnost, tam se zapravljajo stotaki in tisočaki — ko domovina trpi, ko se koplje iz objema nenasičnih protivnikov!

Nič ne de, če se komu zamerimo; resnica naj se pove, četudi v oči bože. »Slovenec« se je prav te dni zgražal, »da se v ljubljanskem hotelu, ki stoji nad nekim parkom v gozdiču, vrše vsak ponedeljek od desetih dalje plesne vaje in da kroniko ljubljanskih škandalov polnijo uprav epizode, ki se dogajajo tu«. Kaj te kratke vrstice vsebujejo, ni treba ugibati.

Nikar misliti, da nad tem stress svojo nevoľjo samo štnež, ki je pisal te vrstice; ne, vsak pošten Jugoslovčan, ki bi rad pomagal zgraditi močno državo, v nji pa vzgojiti krepko, zdravo in žilavo mladino, se hudoje, ko opaža po eni strani malomarnost vzgojnih faktorjev, po drugi pa to lahkoživost in bedasto zapravljание denarja, zdravja, poštenosti in časti! Več resnosti, več dobre in poštene volje, več umevanja za dobrobit države in za blagor odraščajočega rodu! Liga X.

Prispevajte za sklad S. L. S.

Iz zasedenega ozemlja.

Poslanica prvega italijanskega škofa v Trstu.

LDU Trst, 13. jan. Novi škof tržaško-koperski Angel Bartolomasi je razposlal vernikom svoje škofije svoj prvi pastirski list. Poslanica pravi med drugim: »Postanek škofije tržaško-koperske sega v prve dobe Cerkev. Prihajam kot prvi italijanski škof, odkar je ta kraj zedinjen z Italijo. Vendar nisem prvi v vrsti ital. škofov v teh plodnih in prijaznih krajih. Zelim, da me smatrate za someščana in ne tujca, ker želim biti vaš prijatelj, brat in oče. Prihajam z zaupanjem v sodelovanje vseh duhovnikov, v vzorno življenje raznih samostanskih družb in podjetnost vseh katoliških organizacij ljubljenskih mi škofij, z zaupanjem, polnim veselja radi naklonjenosti državnih in mestnih oblasti ter vsled mnogih izrazov udanosti in nestrpnega pričakovanja, došlih mi v Rim od mojih bratov in duhovnih sinov. Zeljno pričakujem dneva in časa, ko bom trpel z vami. Ali še sem zadržan, še moram odložiti svoj dohod v škofijo, nadajam se, da ne za dolgo. Pošiljam pa vam že sedaj očetovski, bratski in prijateljski pozdrav in svoj prvi višjepastirski blagoslov. Pozdravljam vas z vročo željo, da vam Jezus, »knez miru«, poda tisti mir, ki ga je obljubljal vsem, ki so blage volje. Prijetna dolžnost mi je, da svojemu prvemu pozdravu podam tudi izraz iskrenega spoštovanja političnim, upravnim, vojaškim in sodnim oblastim Trsta in Kopra. — Pozdrav in bratski poklon pošiljam tudi Nj. Presvitlosti mons. Andreju Karliču, svojemu predniku, ki me je tako gostoljubno sprejel, ko sem bil nedavno v lepem Trstu. Naj mu Gospod podeli tisti mir duše, ki ga je obilno zaslužil, pridno vršeč višjepastirsko službo v težkem delu in mnogih skrbeh v času vojne. On, ki nikakor ne neha ljubiti svojih bivših vernikov, izprosi nebeskega blagoslova tudi za svojega naslednika.«

Razna poročila.

Jadransko vprašanje.

LDU Pariz, 14. jan. (DunKU). Clemenceau, Lloyd George in Nitti, so imeli večeraj dopoldne in popoldne posvetovanje, h kateremu sta bila povabljena Pašić in dr. Trumbić.

Prepovedana agitacija za Reko.

Trst, 14. jan. Oblasti so prepovedale uprizorjati demonstracije za italijansko Reko. 11. t. m. se je imela vršiti manifestacijska skupščina za Reko, oblast pa jo je razpustila.

Otvoritev francoskega senata.

LDU Pariz, 14. jan. (DunKU) Včeraj se je otvoril francoski senat. Alzaško-lorenski odposlanci so bili pozdravljeni na slovesen način kakor pri otvoritvi zbornice. V imenu alzaško-lorenskih senatorjev je prečital Ecard izjavo, v kateri je naglašal svoje veselje, da se je dežela po 44 letih zopet združila z domovino, in razpravljala o sodelovanju alzaških senatorjev pri vzpostavitvi Francije.

Izgredi v Berlinu.

LDU Berlin, 15. jan. (DunKU) Kakor doznava »Vorwärts« s pristojnega mesta, bo vlada z vsemi sredstvi skrbela za to, da se prepreči demonstrativna pogrebna slavnost in da konec tragedije pred državno zbornico ne bo nudil prebivalstvu novega netiva.

LDU Berlin, 15. jan. Na sestanku odbornikov vseh strank in zaupnikov večinskih socialistov v Veleberlinu, so večeraj sprejeli sklep, kateri se ogorčeno obrača proti brezvestnosti ljudi, ki je pripeljala ljudstvo do prelivanja krvi pred državno zbornico. Krivdo nosijo neodvisni, ako je bila vlada primorana, in svrhu javne varnosti, nemotenega delovanja nemškega zastopstva in v obrambo proti nasilju proglasiti izjemno stanje. Veleberlinsko delavstvo naj vse poskuse neodvisnih in komunistov, zaneti splošno stavko, odločno zavrne. Le tedaj, ako se onemogoči nasilna politika in se na demokratsko-socialistični podlagi odločno deluje na obnovi Nemčije, se more reči, da kri pred državno zbornico ni bila prelita zastonj.

LDU Berlin, 14. januarja. (Dun. KU) Pri včerašnjih nemirih pred državno zbornico je bilo po dosedanjih ugotovitvah 42 mrtvih in 105 ranjenih.

LDU Berlin, 14. jan. (Dun. KU) Vrhovni poveljnik Noske je prepovedal javne shode, ki so jih za jutri sklicali neodvisni socialni demokrati in komunisti.

Usmrtitve v Budimpešti.

LDU Budimpešta, 14. jan. (Dun. KU) Na smrt na večalih obsojenega bivšega državnega pravdnika revolucijskega tribunala dr. Štefana Szurmayja so danes usmrtili na dvorišču vojaške kaznilnice. Ob enem je bil usmrčen tudi Ludvik Szemere, ki ga je preki sod obsodil na smrt radi več ropov v budimpeštanski okolici.

Silen vihar na Dunaju.

LDU Dunaj, 14. jan. (Dun. KU) Davi je na Dunaju več ur divjal nenavadno silen orkan. Veliko ljudi je bilo ranjenih, ker jih je ali veter podri na tla, ali pa so jih zadeli kosi opeke, zidu itd. Vihar je prevačal vozove in plote, drobil izložbena okna in trgjal napisne deske. Škoda je zelo velika. Vihar je zahteval tudi smrtni žrtvi.

Politične novke.

+ Avstrijanstvo Svetozara Pribičevića. G. minister Pribičević nam je poslal po predsedniku deželne vlade sledeči popravek: »Iz »Srbske Rieči« pretiskali ste notico pod naslovom »Rat«, ki je izšla v zagrebškem »Srbobranu« 29. VII. 1914. To notico ste objavili pod naslovom »Avstrijanstvo Svetozara Pribičevića« kot nekaj oglas, katerega sem jaz podpisal in objavil narodu. Izvolite pred vsem, ako vam je do resnice, konstatirati, da sem bil jaz takrat, ko je izšla navedena notica v »Srbobranu«, v zaporu zagrebškega sodnega stola, da nimam nobene zveze s to notico, ali kakor jo predočujete »oglasom«, da so zagrebški »Srbobran« takrat, kakor tudi pozneje, vse do njegove ustavitve urejali drugi, ker sem bil jaz iz zapora zagrebškega sodnega stola pod bajoneti odvođen v Budimpešto. Zlasti pa izvolite konstatirati, da je ta notica ali »oglas« kakor jo Vi predočujete, izšla v »Srbobranu« brez mojega podpisa, ne pa z mojim podpisom kakor Vi stvar neresnično predstavljate javnosti. Svetozar Pribičević, minister notranjih del.«

+ G. minister Pribičević nam je po predsedniku deželne vlade poslal dopis s pozivom, da ga priobčimo. Dopis smo prejelj sinoči ob polnočih. Istočasno pa štimate v zagrebških listih od 14. t. m. isti popravek z uvodom: »Gospodine uredničel! Molim vas, da donesete ispravku, koju sam poslao »Slovenecu«, jer se moram da branim od nesavesnih ljudi, koji su u početku rata pisali »Srbe na vrbe«. Ja sam uredništvo »Slovenca« depesirao: (Sledi popravek).« Ne objavljamo popravka zaradi ministrovega poziva, ker nismo njemu podrejeni policijski organi in bi ga tudi objavili, če bi bil pisan v tonu, ki »ga sicer v takih slučajih poslušujejo ne samo gospodje ministri, ampak tudi navadni plebejski zemljani. Je-li g. minister poslal »Srbski Rieči«, iz koje smo vest z

navedbo vira ponatisnili, enak popravek, ne bomo raziskovali, kakor tudi ne bomo po hrvatskih listih iztikali, koliko dni prej je bil sedanj g. minister aretiran, nego je izšla dotična beležka v Srbobranu. Tudi ne moremo kontrolirati, kdo da so tisti ljudi, ki so v začetku vojne pisali »Srbe na vrbe«, prosimo pa g. ministra, ako mu je do resnice, da konstatira v Jutarnjem listu in Riječi SHS tudi to, da noben član našega uredništva nikjer ni pisal: »Srbe na vrbe!«

+ Mažarska propaganda v Medjmurju. Razni mažarski uradniki v Medjmurju, ki so brez službe, so se natepli skupaj v Veliki Kanži, osnovali tamkaj »Honvedsko društvo Medjmurja«, ki vrši iredentistično propagando med Medjmurci. Od Medjmurcev, ki prihajajo v svoje vinograde onkraj Mure, izsiljujejo podpise za Mažarsko in vtihotapljajo med ljudstvo svoje letake. Ustanovili so tudi tednik »Medjmurje«, ki ga na vse načine spravljajo med Medjmurce. Tu zvitvo izrabljajo ljubezen Medjmurca do vere, jezika in zemlje in mu dokazujejo, da mu hočejo »Vlahi, Zagorci in Kranjci« vse to vzeti. Napake naše upravne oblasti so jim pri tem najboljšje orožje.

+ Deputacija iz zasedenega ozemlja v Parizu. Iz zasedenega ozemlja je šla pred časom večja deputacija v Pariz in se je že vrnila. Nekaj članov je pa še ostalo v Parizu, da pomagajo naši stvari. »Hrvat« prinaša zanimive vesti od tam. Po obrisih končne rešitve jadranskega vprašanja, ki vedno jasneje stopajo na dan, bomo morali doprinesiti veliko žrtve: Trst, Gorica, vsa Istra, najbrže Vis in Lošinj — vse to bi naj bilo izgubljeno; a gotovo je, da po 13. stoletjih boja dobimo celo Dalmacijo, kar je vsekakor z ozirom na bodočnost njene obali v prometu po Sredozemskem morju prvovrsten dogodek v zgodovini našega naroda. Za Zader je, kot je videti že iz govora ministra Scialoie, italijanska suvereniteta izključena. Za Reko še vedno delajo težkoče d'Annunzijevi vitezi, katerih je pa sita že Italija in cela ententa. — Deputacija iz zasedenega ozemlja, ki je bila zadnji čas tu, je mnogo doprinesla k bistrenju pojmov s svojo strokovnjaško izdelano spomenico, ki jo je predložila mirovni konferenci. Člani deputacije, ki so ostali v Parizu, so bili povsod dobro sprejeti in so dobili vtis, da so Francozi uverjeni o pravičnosti naših zahtev. Duhovniki, ki so člani deputacije, prof. Ante Jagić in dr. fra Roko Vuković obiskujejo vodilne katoliške osebnosti. Pri pariškem kardinalu Amette je bil z njima sprejet tudi predsednik deputacije, prof. Vekoslav Spinčić. Kardinal je dobro poučen o naših razmerah in je priznal, da morajo francoski katoliki nakloniti vse svoje simpatije izpolnitvi naših narodnih zahtev, ker se nahajajo katoliki v naši novi državi v tako posebnem položaju. Potem so obiskali uredništvo katoliškega glasila »La Croix«, bili so v posetitih pri monsign. Baudaillardu, članu akademije in rektorju kat. inštituta, pri znanem alzaškem poslancu abbéju Wetterleju, pri voditeljih krščanskih pol. strank, pri poslancih Marc Langnieri, Leonu Daudetu in pri drugih. Pri tej priložnosti so res od vseh teh osebnosti odnesli vtis, da se bo storilo vse, da bo francoska katoliška javnost gojila živahne simpatije do nas, ker to ni samo v našem interesu, ampak tudi v interesu Francije in katolicizma.

+ G. dr. Vilko Pfeifer, vladni komisar v Mariboru, nam je zadnjič poslal uradni popravek. Ni zanikal, da ne tira demokratske politike, priznava pa, da v prostem času posveča največjo pozornost domačemu bančnemu zavodu. Zeleli bi, da bi obračal raje večjo pozornost na gospodarski napredek Maribora, kar mu velja dolžnost, namesto da črpa svoje moči v »prostem času« z bančnimi skrbmi, zlasti če mora pri tem tvegati še vozne širapace v Prekmurje. Malo manj strankarskega političnega delovanja, pa malo več skrbi za mestno gospodarstvo, pa bomo zadovoljni z njim in Mariborčani.

+ Pogajanja med italijanskimi in našimi socialisti. »Jutarnji List« poroča iz Rima: Vodstvo socialistične stranke je sklenilo, da pozove socialistične zastopnike iz Jugoslavije, da z italijanskimi socialisti — med katerimi bodo tudi socialisti iz Tridentskega — razpravljajo o vseh narodnih vprašanjih s čisto internacionalnega stališča. Na ta način bi se dosegel po mnenju socialistov, sporazum, ki bi ga mogli predložiti velesilam v odobrenje.

+ Za nemško-slovansko zvezo. »Narodna Politika« priobčuje dopis iz zapadne Nemčije, v katerem dopisnik poroča, kako v Nemcih čimdalje bolj prodira misel na zvezo s slovanskim vzhodom. Na zapadu se dviga proti Nemčiji silni latinsko-anglosaški blok, ostala je brez kolonij; povsem naravno je, da v tem položaju obrača pogled proti slovanskemu vzhodu — v prvi vrsti proti Rusiji, kjer bo mogoče najti kupca za svoje industrijske proizvode in dobavitelja kruha in mesa. Pa še nekaj drugega vleče premagano Nemčijo proti vzhodu: Najboljši misleci so spoznali, da je Nemčijo podrl materialistični sve-

točni nazor, ki je bil pred vojno proniknil globoko v narodovo dušo. Tu je treba prepoveda in tega pričakujejo od vzhoda — slovanstvo s svojim idealizmom naj uvede dobo nove, višje in plemenitejše duševne kulture v Evropi.

+ Kriza v nemškem centru. Dopisnik »Nar. Politike« poroča iz zapadne Nemčije o krizi v centru, ki postaja vsak dan očitnejša. Razlog je ta, ker se bavarski člani ne strinjajo s centralistično politiko finančnega ministra Erzbergerja. Bavarci očitajo tudi, da centrum pod Erzbergerjevim vplivom preveč popušča socializmom. Notranji položaj v centru je skrajno napet in se zdi, kakor da bi bil obstoj stranke v nevarnosti.

+ Židovska stranka v Sarajevu. Sarajevski židje so osnovali lasten volilni odbor in mislijo stopiti samostojno v volilni boj. Komunistično glasilo jih ostro napada in jim očita, da prinašajo verski boj v občinsko politiko.

Dnevne novke.

— Dr. Ivo Novak †. V Gorici je umrl odvetnik dr. Ivo Novak, ki je bil delegat SLS v političnem društvu »Edinost«. V vojni je izgubil vse imetje in je živel kot begunec v Celovcu, kjer je bil v slovenskih krogih vsled svoje ljubeznivosti splošno priljubljen. Hrepenenje po solnčni Gorici ga je takoj po prevratu zvalo nazaj v Gorico, kjer je zopet otvoril svojo pisarno. Izredno naobraženega moža, ki se je mnogo bavil zlasti s socialnimi študijami, bodo gorški Slovenci zelo pogrešali. Pokoj njegovi blagi duši!

— Smrtna kosa. V Vrbovcu pri Mozirju je umrla 9. t. m. gospa Pavla Remše, soproga oskrbnika knezoškofijske gornjegrajske graščine, po kratki težki bolezni v četrty let, v tridesetem letu. Bila je vzorčena, zavedna narodnakinja in blaga dobrotnica vseh potrebnih. Zato se je njene pogreba udeležila ogromna množica ljudstva iz celega okraja. Zapušča petero nedorastlih otrok. Težko prizadeti družini iskreno sožalje, blagi pokojnici časten spomin!

— Pomožna akcija za ujetnike. Slovenski rdeči križ v Ljubljani je začel akcijo z namenom poslati našim ljudem, ki se nahajajo v italijanskem ujetništvu, izdatno denarno pomoč. Ker je pa število naših ujetnikov zelo veliko, je potrebno, da se nabere temu številu primerna svota, ki bi saj malo olajšala gorje in bedo nesrečnih ujetnikov. Gremij trgovcev se zato obrača do svojih članov, kakor tudi do vseh trgovcev v Sloveniji, da poskočijo v pomoč »Rdečemu križu« s čimvečjimi zneski. Pokazati moramo, da teh revežev v tujini nismo pozabili in da nam je pri srcu naš rod, katerega mori in tlači tujčeva peta. Zneske je pošiljati naravnost na naslov »Slovenski rdeči križ v Ljubljani.« Načelnik: Ivan Jelačin ml., l. r.

— Visokošolci iz Štajerske, ki se hočejo s prihodnjim transportom peljati v Prago in vstopiti v Maribor, naj javijo svoje naslove na tehn. Ante Matko, Maribor, Stolna ulica 1, da se mora pripraviti ugodnega vožnja.

Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov v Ljubljani. Redni občni zbor se vrši v soboto dne 17. prosinca ob 10. uri dopoldne v sobi št. 5 na državni obrtni šoli, II. nadstropje. Tovariši tehniko udeležite se polnoštevilno zborovanja. — Odbor.

— Iz uredništva zagrebške »Tribune« sta zaradi diferenc z izdajateljem lista izstopila dr. Franko Potočnjak in dr. Adolf Mihalić. »Tribuna« ni več glasilo te skupine, ki si ustanovi novo glasilo.

— Na višji pedagogični šoli v Zagrebu so se 13. t. m. začela redna predavanja. Tečaj obiskuje približno 60 učiteljev in učiteljic, razen teh precej izrednih slušateljev in hospitantov.

— Vrhovno sodišče v Zagrebu bi moralo pričeti poslovati v Zagrebu 15. januarja 1920. Imenovan še dozdej ni bil nihče v vrhovno sodišče.

— Umrl je v Gradcu mnogoletni profesor na graški pravni fakulteti Pavel Steinlechner.

Državni urad zoper navijanje cen, verižnike in tihotapce je začel poslovati za vso Slovenijo in Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 22. II. Namen tega urada je: 1. Pobijanje veriženja, 2. tihotapstva z živili, tobakom, živino, različnim blagom itd. 3. pobijanje kupčevanja z denarjem, ki se vrši brez kontrole. 4. nadzorstvo trgovine in obrti katerekoli vrste in sploh, da se vrši v zmyslu zak. predpisov. 5. nadzorstvo branjarije in tržnega prometa, 6. nadzorstvo ob uvozu in izvozu v Sloveniji bodisi katerekoli vrste blaga, izdelkov in pridelkov. — Postavile se bodo posebne ekspoziture urada ob meji in posebni nameščenci bodo potovali in zasledovali tihotapce in verižnike. Da bo imel ta urad uspeha, je potrebno sodelovanje vseh uradov in vseh slojev prebivalstva. Delovanje tega urada je pač najboljša obramba proti onim brezvestnim osebam, katere izrabljajo sedanje razmere, le da sebe okoristi-

jo, ne glede na škodo, katero trpijo sodržavljanji in država sama. Razveseljivo dejstvo je, da so se že ustanovili v več mestih akcijski odbori iz raznih slojev prebivalstva, kateri prav marljivo sodelujejo s tem uradom. Dolžnost vsakega državljana je, da pomaga zatrejti to zlo: — radi tega naj vsak prijavi temu uradu take škodljivce človeške družbe. Med uradnimi urami — od 9. do 14. — se bodo sprejemale ovadbe na zapisnik v uradu samem. Vse policijske stražnice, vsak posamezni stražnik in vsi policijski nameščenci imajo ukaz, sprejemati ovadbe in postopati. Na deželi pa bo postopalo okrajno glavarstvo in orožništvo gotovo z isto vneto, energijo in brezobzirnostjo, kakor bo nastopala centrala urada zoper navijalce cen, verižnike in tihotapce v Ljubljani. Postopalo se bo z vso strogostjo, in se bo potom časopisja redno obveščalo prebivalstvo o izidu kazenskega postopanja z natančno navedbo kaznovanih oseb. Pravomočno obsojene osebe se bodo javile tudi stanovanjskemu uradu, kateri bo gotovo ukrenil potrebno, da se stavi poštenim strankam stanovanja obsojencev na razpolago.

— **Pravokrepnost razsodb proti verižnikom.** Proti razsodbam vseh upravnih oblasti in tudi proti razsodbam, ki tičejo verižništvo, so dopustne pritožbe na upravno sodišče; tako predpisujejo postavljeni, ki se veljajo. Odvetniki, ki to znajo, vlagajo pridno pritožbe na upravno sodišče proti razsodbam upravnih oblasti; nad 500 jih je že vloženi; toda kdosi gavedi iz kakšnih razlogov se zdaj nimamo upravnega sodišča.

— **Papirnati drobiž mestne občine mariborske.** Imenovana občina je pred kratkim pričela z izdajanjem svojega papirnatega drobiža, ne da bi bila, kakor je to storila mestna občina ljubljanska, zadostila pogojem, pod katerimi ji je ministrstvo financ izjemoma dovolilo izdajati takega drobiža. To velja zlasti glede predpisane pokrivanja, ki ga mariborska občina ni položila. Zaradi tega se odredka njenemu drobižu veljavnost plačilnega sredstva in se pozivljajo vse državne in druge javne blaginje, da odklanjajo plačila v takem papirju. Občinstvo se opozarja, da mu ni mogoče s tem papirjem poravnati davkov, davščin in drugih javnih obveznosti. — **Predsedstvo delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani,** dne 14. januarja 1920. Delegat: dr. Šavnik s. r.

— **Tržišč.** Občni zbor društva sv. Jožefa se vrši v soboto zvečer ob pol 8. uri v dvorani Našega doma. Na dnevnem redu je poročilo predsednika, tajnika in blaginjnika ter volitev odbora. — Ob enem ima tudi ženski odsek letni občni zbor. — **Prostovoljno gasilno društvo** ima v dvorani predilnice predpustno veselico 17. t. m. s srečolovom.

— **Kranjska podružnica SPD** priredi letošnji občni zbor v nedeljo, dne 25. januarja t. l. ob 10. uri predpoldan v prostorih »Narodne čitalnice« v Kranju. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— **Interesenti za najem hotela sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru** se opozarjajo, da poteče rok za vlaganje dotičnih ponudb pri gozdarskem oddelku deželne vlade že z 25. t. m.

— **Prošnje za obutev, obleko in denar** naj se pri Oblastni državni zaščiti dece in mladine za Slovenijo v Ljubljani (pri prejšnjem Pokrajinskem odboru za zaščito dece v Ljubljani) več ne vlagajo, ker so dotični viri izčrpani. Novo vložene prošnje se bodo prosilcem vračale neresene. V časopisih se bo objavilo, kdaj se bodo prošnje zopet sprejemale. Oblastna državna zaščita dece in mladine za Slovenijo v Ljubljani, dne 14. januarja 1920.

— **Ave, Roma!** Italijani že po naravi ljubijo pozo in ginjenost. Tega ne zataje niti tedaj, ko gre za nadvse resne stvari. Pri slavnostnem sprejemu »bratov Dalmatincev«, ki so ga priredili nacionalisti v Rimu, je conte Fescari, največji grešnik zaderskih italijanašev, izustil siedeče plamene besede: »Kmetje vaših brd čisto do vrha Dinarskih Alp, ki ločijo Ritz od Zapada, Italijo od Balkanije, Rim od Beograda, ti kmetje se po dvatisoč letih pri srečanju pozdravljajo, držec desnico, s svečanostjo pozdravom starega rimskega legijonarja: Ave! — Tako vas tudi jaz v tem Rimu, ki je vaša mati in ki je že za vedno naša politična prestolnica, pozdravljam kot oni Morlaki; pozdravljam vas z gesto in besedo starega legijonarja: Ave! — Silno navdušenje je zaplalo med množico, posebno ko se je spomnila na legijonarje, ki jih je zadnjič videla v kinu v filmu »Quo vadis«. ... Dalmatinski »Morlaki« pa je isti čas sedel doma za pečjo in v najbolj koreniti hrvaščini ponavljal željo, da bi Italijani izginili.

— **Zalostna usoda mladega Slovenca.** Trgovski sotrudnik Jernej Misigoj iz Trsta, zaveden Slovenec, je vstopil leta 1917 prostovoljno k slovenskemu strelskemu bataljonu. Tam ga je pa naravnost nečloveško šikaniral njegov narednik: Lah Bruno Valmarino, kateri ga je spravil v 30 dnevni zapor, ko je prosil dopusta, da

obišče svojo mater. Valmarino se je iz fanta norčeval, češ, kaj da dela njegova mati. Fanta je to tako razburilo, da je italijanskega trinoga ustrelil. Preki sod je Misigoja obsodil na smrt, toda smrtno kazen so mu spremenili v 20letno ječo, ker Misigoj še ni bil 20 let star. Misigoja so nato vlačili po raznih ječah; nazadnje je bil zaprt v Galiciji, kjer so ob prevratu pozabili na njega. V zaporih v Galiciji je ostalo 40 kaznjencev, od katerih jih živi še 12. Dne 25. septembra l. l. so ga izročili Jugoslaviji. Stavljeno je predlog, da se Misigoj pomilosti.

— **Tatvina na železnici.** Dne 13. jan. se je pripeljal v Ljubljano z Dunaja voz št. 72.657. Voz je bil zavarovan z zalivkami z Dunaja in iz Zaloga. Ko so ga odprli, so dognali, da manjka 38 ducatov veznic, 2 ducata kravata, 30 ducatov naramnic in 22 zavitkov pisalnega papirja. Ker stoji, da se tatvina ni izvedla v Ljubljani, naj se naznanijo ljubljanski policiji, oziroma orožništvu tisti, ki bi pod roko prodajali sumljivo blago.

— **Živiljenje ob demarkacijski črti.** Alijančič Ignac je ključavničar po poklicu, toda ne ljubi se mu delati. Pri vojakih je bil 31. maja t. l. obsojen zaradi tatvine na 5 mesecev ječe. Alijančič je prišel v cerkniško okolico, kjer se je bahal, da je trgovec in da trži s krompirjem. Gostilničarki Ivani Zalar je izvalil 403 kronske, gostilničarki Uršuli Vidrihovi pa 90 kronske. Vidrihovi je tudi izvalil 100 lir, češ, da ji jih bo v Cerknici zamenjal, toda je z njimi plačal dolg Zalarjevi. V obeh gostilnah je več dni stanoval, dobro jedel in pil, plačal pa ne. Sodišče je obsodilo Alijančiča na 6 mesecev težke ječe.

— **Ne tihotapite, kopita se držitel!** je rekel prvomestnik ljubljanske deželne sodnije g. nadsvetnik Vedernjak čevljarju z Vrhnike, ki je z zvinitim prigovarjanjem izvalil Juliji Lenassi 2220 kronske. »Ali boste vrnila?« — »Ne morem, so mi Italijani vse v Logatcu pobrali, ko sem hodil sem in tja.« — Imel je v Logatcu 1600 kron, pa so mu jih Italijani vzeli. Fant je tihotapil. »Ne tihotapite, kopita se držitel!« mu dobrototno svetuje g. prvomestnik. — »Saj zdaj ne grem nikdar več,« odgovori fant. Sodišče mu je prisodilo 3 mesece ječe.

— **Tihotapci v ljubljanski okolici.** Orožniki so prijeli v Brestu tihotapca, ki je nameraval čez demarkacijsko črto iztihatipiti voz in par konj; v Domžalah je pa zopet kupil 2 konja. Tihotapec, ki je iz zasedenega ozemlja in je dobival na dan 10 kronske brezposelne podpore, se je izročil uradu proti verižnikom in navijalcem cen.

— **Aha, zopet enkrat huda ženska!** je rekel g. prvomestnik ljubljanskega kazenskega senata, ko pride v dvorano Ana Slajšova iz Podholma pri Gorjah. Njen brat je ustrelil divjega kozla, ona ga je kuhala. Ko je orožnik štrumbelj poizvedoval o zadevi, ga je okregala: »Pritepenci ste in ne zandarji! Tukaj nimate nič iskati!« Bratu je pa rekla: »Daj jih no!« Prvomestnik Slajšovi: »Zakaj ste jih tako hudo zmerjala?« — »Saj so bili orožniki tudi grobil!« — »Veste, če so bili grobil, bi se morali pritožiti. Zmerjati jih ne smete.« — Jedla je tudi meso. Obsojena je bila v en teden strogega zapora. Slajšova je po razglaseni obsodbi zaupljivo rekla g. prvomestniku: »Ali je mogoče da bi moja sestra en dan sedela?« — »Kaj poveste, veste, to ne gre.« — **Votant svetnik Nagode:** »Čisto prav rekla, saj je njena sestra tudi meso kozla jedla.« — Prvomestnik: »To bo v Radovljici opravila.«

Ljubljanske novice.

— **Javen shod** o našem stališču glede valutne reforme priredijo v nedeljo 18. januarja 1920 v veliki dvorani hotela Union ob 10. uri dopoldne slovenske gospodarske korporacije, in sicer: Trgovska in obrtniška zbornica, Slovenska kmetijska družba, Zveza industrijcev na slovenskem ozemlju, Pripravljalni odbor zveze trgovskih gremijev, Deželna zveza slovenskih obrtnih zadrug, Jugoslovanska obrtna zveza, Zadruga zveza Ljubljana, Zadruga zveza Celje, Zveza jugoslovanskih hranilnic, Zveza slovenskih zadrug, Trgovsko društvo »Merkur«, Zveza hišnih posestnikov. — Sklicatelji vabijo k čim največji udeležbi.

— **Dramatična šola** na Ljudskem odru se bo vršila zopet danes ob 8. uri zvečer. Predavanja so zanimiva. Gojenci naj se jih udeležujejo točno.

— **Iz mestnega magistrata.** Volilni imenik za Ljubljano mora biti gotov do 31. t. m. Pri sestavljanju imenika je zaposlenih 8 uradnikov, ki delajo 6 do 7 ur na dan. Predčeno leto je bilo na rotovzu vložnih 23.072 spisov, pri mestnem šolskem svetu 2391, pri predsedstvu 535.

— **Družba »Philharmonische Gesellschaft« in njen »predsednik«** dr. Schweiger. Zbozdnavnik dr. Schweiger je kot »predsednik« filharmonične družbe v »Napreju« z dne 7. jan. 1920 pričel neko »Postano«, v katerem objavlja neka juristična premissljevaja. Ker je on po svojem

poklicu gotovo velik juristični strokovnjak, se tozadevno z njim ne morem spuščati v debato. V ostalem je iz njegovih obsežnih in zelo poučnih izjav najbolj zanimivo to, da hočejo Nemci na vsak način družbo za vse večne čase obdržati v svojih nemških rokah. Da bo dr. Schweiger končno pomirjen, mu povem sledeče: Po zadnjem občnem zboru, katerega proglasa dr. Schweiger za nezakonitega, sem kot upravitelj družbe poročal meni nadrejeni oblasti, namreč ljubljanskemu oddelku ministrstva trgovine in industrije da sem sprejel v družbo nove člane ter da sem na to sklical občni zbor po predpisih družbenih pravil, da se je ta občni zbor vršil 29. nov. 1919 ter da je volil družbi nov odbor. Na to svojo vlogo sem dobil od navedene oblasti odlok z dne 23. dec. 1919, št. 5416/19, s sledečo vsebino: »Z ozirom na Vašo vlogo z dne 5. decembra 1919, se sklicanje občnega zbora »Philharmonische Gesellschaft« vzame na znanje in odobri.« S to rešitvijo kompetentne oblasti je zame zaveza v dr. Schweigerjem in njegovim »predsedstvom« končana. — Anton Lajovic.

— **lj Uradi shajajo tudi brez strank.** V vezi okrajnega glavarstva se je zgodilo te dni to-le: Veliko ljudi je zbrano v poslopiju. Za prehrano gre. Z Vrhnike in od drugod stoje stranke. Na vratih urada, ki ima dolžnost, da sprejema stranke, je pa zapisano: »Stranke se sprejemajo samo ob ponedeljkih, sredi in sobotah od 10. do 12. ure opoldne.« Velika nevolja med ljudmi, ki seveda ne umevajo take modrosti. Vsekakor morajo uradi biti strankam na razpolago vsak delavnik, ker uradi so zaradi strank in ne stranke zaradi uradov na svetu. — Res, daleč smo prišli v naši ultra »demokraciji« vladani Jugoslaviji.

— **Iz Razgovor med Vedežem in profesorjem.** Vedež sreča učenjaka in profesorja Gromovnika, ki se za socialna vprašanja zarit v svoje knjige še nikdar ni zanimal. Vpraša ga radovedno: »Kaj novega na znansvenem polju?« — »Nič, Vedež radovedni, samo to je meni novost, ker nam objubljenih nagrad še niso izplačali.« — »Slabi časi!« — »Da, slabi!« — »Dober tek!«

— **Iz Zoper navijalce cen, verižnike in tihotapce v Ljubljani.** Pri centrali urada zoper navijalce cen v Ljubljani so se do sedaj izrekle sledeče obsodbe: Trgovec Josip Benedikt v Prešernovi ulici je bil obsojen na 6000 kronske globe, 2 tedna zapora in zaplenbo 81 parov gamaš, ker je hotel zaslužiti pri vsakem paru gamaš 60 kronske. — Maks Černak, solastnik trgovine Černak in Komp., na Vodnikovem trgu 2 je bil obsojen na 5000 kronske globe in 10 dni zapora in zapad 20 kg čokolade, ker je prodajal čokolado po 28 K tablico, dasi je bila označena cena tablice v izložbenem oknu s 24 K za tablico. — Najemnik restavracije v Narodnem domu Bogomir Šlahta je bil obsojen na 10.000 kronske globe, 2 tedna zapora in zapad 63 hl belega vipavskega vina, ker je prodajal to vino, ki ga je kupil po 11 K liter po 18 kronske liter, in je na ta način zahteval zase 63,3 odstotkov brutto dobička. — Zadruga gostilničarjev zastopa neprimerno navijanje cen svojih članov s tem, da označa za primeren 54 odstotkov brutto dobiček pri vinskih izdelkih. Ta je vložila tozadevni memorandum na policijsko ravnateljstvo, katero ga je odstopilo uradu zoper navijalce cen, verižnike in tihotapce. Naravno, da ta urad pri obstoječih visokih nabavnih cenah vina ne more pritrditi temu čudnemu stališču zadruge gostilničarjev in da bo brezobzirno nastopal proti prekomernim dobičkarjem. — Tudi mesarica Terezija Lovše se noče pokoriti oblastvenim odredbam; prodajala je 14. I. 1920 goveje meso po 18 kronske kg, akoravno je oblastveno določena cena 15,70 kronske. Za ta prestopok je bila obsojena na dva tedna zapora. — Vsi navedeni so proti odredbam vložili priziv.

— **Iz Pijanci in narodna himna.** Policijsko ravnateljstvo razglašča: Nепrestano dohajajo deželni vladi opozorila glede mučnih slučajev, ki se dogajajo v javnih lokalih, če godba zaigra narodno himno, ali pa himno kake zavezniške države. Zgodi se rado, da kaka čisto neumetniška godba ali cigani upletejo med druge točke himno. Gosti ne vedo prav, ali morajo vstati ali ne. Pri tem se zgode običajno neprijetni konflikti, ker razgreti ljudje drug drugega dolže nepatriotizma in prihaja žal do pretegov. Radi tega se po navodilu deželne vlade za Slovenijo prepoveduje igranje narodnih himen v gostilnah, kavarnah in drugih javnih lokalih. Igrati jih je dovoljeno samo ob slavnostnih prilikah in na takem mestu v vspejdu, da občinstvo natanko ve, da se s tem hoče dati duška patriotičnemu čustvovanju. Radi prestopka te naredbе se bodo kaznovali gostilničarji, godbeniki in oni, kateri naroča sviranje po ministrski naredbi z dne 30. 9. drž. zak. št. 198 z globo do 200 K oz. z zaporom do 14 dni.

— **Iz Delovanje ljubljanske kolodvorske policijske ekspoziture leta 1919.** Dne 19. aprila 1919 ustanovljena kolodvorska policijska ekspozitura, katero je vodil ves čas g. revirni nadzornik Ljubič, je rešila

do 31. decembra 1919 1790 glavnih spisov, zaradi hudodelstev in pregreškov so detektivni ekspoziture aretirali 291 oseb; šlo je med drugim za en roparski umor, radi roparskega napada so aretirali 6 oseb, druge so prijeli zaradi hudodelstev vloma, tatvine in goljufije; zaradi tajne prostitucije je bilo prijelih 55 žensk. Organi ekspoziture niso delovali samo v Ljubljani, marveč so zasledovali zločince tudi drugod. V Zagrebu so izsledili zločince, ki so vlomili v zavodu sv. Stanislava; delovali so v Novem mestu, kjer je šlo za ukradeno svilo nad 100.000 kronske vredno; v Radgomi so zaplenili večjo množino falzificiranega denarja, v Št. Vidu so zaplenili veliko obrtno žigosanega vtihotapljenega denarja; zaplenili so enkrat zlata 1.300.000 K, drugič 5.000.000 kronske vrednega denarja; enkrat so zaplenili 6 vagonov blaga, v kemični tvornici so izsledili ukradeno živo srebro; zaplenili so ogromne vsote vtihotapljenega denarja in več vagonov živil. Prijeli so Tržičane, ki so izdelovali falzificirane lire. Na glavnem kolodvoru so skoraj da popolnoma ustavili delovanje tatov.

— **Iz Detektivska šalo in žaloigra.** V Ljubljani se zadnje čase ponavljajo slučajji, da se predstavljajo ljudem zločinci za detektive in jih tako ogoljufajo. V zadnjih dneh sta se pripetila kar dva taka slučajja. O napačnem detektivu Dacarju smo že poročali, zdaj moramo, žal, poročati o podobnem slučaju, v katerem je bila zopet neka stranka oškodovana za veliko vsoto. Kadar pride k Vam kdo, ki pravi, da je detektiv, ga vljudno prosite, da naj se izkaže s svojo uradno legitimacijo, kar vsak pravi detektiv rad stori. Dne 12. t. m. je prišla v Spodnji Šiški h gospej Miklošičevi neka neznana gospa in jo je vprašala, če ji more kaj tobaka prodati. Gospa ji je odgovorila, da ga nima, nakar ji je rekla, da ji bo prinesla neka ženska tobak, katerega naj vzame in plača. Precej na to je prišla neka druga ženska, ki je prinesla 180 zavirkov cigaretnega tobaka in eno vrečo egiptovskih cigaret in zahtevala plačilo od nje. Miklošičevi gospej se je zdela ta reč sumljiva, rekla je neznaniki, naj pride pozneje po denar. Kmalu nato se je pa vrnila tista, ki je prinesla blago, s tisto gospo, katere je prišla vpraševati po tobaku; baje je V. Spremljevalka V. ... ve je odšla z eno vrečo, medtem je pa vstopil v sobo neki 22 do 24 letni fantalin, ki je rekel, da je policijski agent, ki je prišel, da izvede hišno preiskavo, češ da je naznanjena zaradi veriženja; preiskave pa ni izvedel, marveč je stopil h g. V. in ji rekel, naj vzame ostali tobak in ga odnese na policijsko ravnateljstvo, češ da jo spodaj že čaka policist in rekel: »Ono babo z vrečo že policaj pred hišo drži. Vam verižnikom bomo enkrat za vselej napravili konec.« Ko je cela roparska tolpa odšla, je pa zapazila Miklošičeva gospa, da je zmanjkalo iz umivalne mize 4425 kronske in pregrinjalo od divana. Gospa je na to storila drugo napako: zvito izpeljane tatvine ni precej sama naznanila policiji, marveč je sama s svojo prijateljico zasledovala gospo V., jo tudi dobila, toda ko je prišla tja, je smuknil iz njene stanovanja tisti napačni »detektiv«, ki je nastopal pri njej. Pravi detektivji so izvedeli o celi zadevi precej pozno, toda njihovi izkušnosti se brezdvomno posreči, da bo nevarni nepravilni detektiv kmalu pod ključem.

— **Iz Za cigansko čast.** To notico, ki smo jo prinesli pred par dnevi, moramo popraviti v toliko, da dr. Tavčar ml. ni zastopal ciganov, ampak restavraterja Hočvarja.

— **Iz Verižnikov** je zaprtih na ljubljanskem rotovzu 6; večinoma kaznovani tihotapci, mladi fantje. Originalen med njimi je bil neki Vipavec, 17 let star fant, ki je bil zaprt dva meseca in je plačal 6000 K kazni; iz zapora je pa nesel še 6000 kronske.

— **Iz Ukraden avtomobil.** Soferja Ljudevit Bartonček in Filip Rakovec sta ukradla letalski stotnjiki avtomobil, ga prodala za 1700 kronske in zbežala. Aretirana sta bila v Zihpolju na Koroškem in izročena okrajnemu sodišču v Borovljah. Pri soferjih so dobili še 3000 kronske.

— **Iz Tatvina pri S. A. Uherju.** Detektivji kolodvorske policijske ekspoziture so aretirali Antona Jesenko iz Dolenje vasi, ker je kradel premož in je osumljen tudi drugih tatvin.

Najnovejša poročila.

NOV PREDLOG O RESKEM VPRAŠANJU.

— **Pariz, 15. januarja.** V ponedeljek dopoldne sta se sestala Lloyd George in dr. Trumbić, popoldne pa Clemenceau, Lloyd George, Pasić in dr. Trumbić. Šefi zavezniških vlad so sporočili jugoslovanski delegaciji nov načrt rešitve jadranskega vprašanja, ki so ga izdelali sporazumno z Nitičijem. Ideja vmesne države je v tem načrtu opuščena. Ozemlje, ki bi imelo tvoriti reško državo, naj bi se razdelilo med Italijo in Jugoslavijo. Reka bi prišla pod italijansko suvereniteto ter bi imela teritorijalen kontakt z Italijo. Reška luka bi istotako pripadala Italiji pod pogojem, da

bodo imeli jugoslovani in Mažari v njej trgovske pravice, ki bi jih jamčila zveza narodov. Nasprotno bi pa železniška zveza Reka—Ljubljana pripadla Jugoslaviji. Kar se tiče Zadra, bi postal svobodno mesto pod varstvom zveze narodov ter bi imel pravico, da sam izbere državo, kateri bi poveril varstvo svojih interesov v inozemstvu. Lušinsko, visko in pelagruško skupino otokov bi anektirala Italija. Vsi otoki v Jadranskem morju naj bi se demilitarizirali. Isto bi se imelo zgoditi tudi v področju Šibenika, ki bi prišel v jugoslovanski teritorij. Kot za kompenzacijo bi dovolili zavezniki, da Jugoslavija razširi svojo oblast nad plemeni severne Albanije do reke Drina. Vlada ameriških Zedinjenih držav še ni sporočila svojega mnenja o navedenem projektu. Misli se, da želi ameriška vlada vedeti, ali bi Jugoslavija svobodno pristala na ta načrt, kakor je to storila Italija. Ob priložnosti obeh sestankov, ki so bili v ponedeljek, so jugoslovanski delegati izjavili, da jim ni mogoče sprejeti predloženega načrta. Isto, da je izjavila tudi njihova vlada, ki so ji sporočili ta načrt. Pašić in dr. Trumbić sta pozvana na nova posvetovanja v torek ob 4. uri popoldne v svrhu nadaljnjih pogajanj s šefi aliiranih vlad.

VRNITEV JUGOSLOVANSKIH UJETNIKOV IZ ITALIJE.

Rim, 15. januarja. Vlada je ukrenila vse odredbe, da pospeši povratek srbskih, hrvatskih in slovenskih vojnih ujetnikov, ki so še v Italiji. Ker belgrajska vlada ne razpolaga z zadostnim železniškim materialom, ki je v to svrhu potreben, bo italijanska vlada sama podvzela vse potrebne korake za povratek vseh jugoslovanskih ujetnikov v domovino. Skupno število vseh jugoslovanskih vojnih ujetnikov v Italiji znaša okoli 24.000 mož.

SPLOŠNA STAVKA V POLJU.

LDU Trst, 13. jan. V Polju je bila proglašena splošna stavka, ker so oblasti izgnale iz Pulja Stello, sotrudnika socialističnega lista »Il Proletario«, in ker se je podobna usoda pripravljala tudi glavnemu uredniku istega lista Podujju. Stavke so se udeležili delavci v arsenalu, tramvajski uslužbenci in delavci v občinskih podjetjih. Vse organizacije so zaprte, po ulicah krožijo vojaške patrole v vojni opremi. Razen nekoliko aretacij ni prišlo doslej do hujših izgrediv, čeravno je podadmiral Cusani-Venosta priobčil proglas, v katerem opozarja stavkujoče delavce, da bo uporabil najstrožja sredstva za zajamčenje svobode in javnega reda.

MIROVNA POGODBA Z MAŽARSKO.

LDU Pariz, 15. jan. (Dun. KU — Brezlično.) Mirovna pogodba z Mažarsko bo tekot današnjega dne izročena mažarski delegaciji.

POGAJANJA MED AVSTRIJO IN ČESKOSLOVASKO.

LDU Praga, 15. jan. (Dun. KU) Pogajanja v češkoslovaško-avstrijski komisiji za promet, ki so se vršila včeraj in danes, so privedla do dogovorov glede ureditve prometa med obema državama. Delavnice državne železnice v Cmutu bodo v svrhu popolne izrabe prešle v upravo češkoslovaških državnih železnic še pred formalno predajo cmuntskega ozemlja Češkoslovaški. Dalje so se sporazumno sklenile podrobne odredbe za organizacijo medsebojnega tranzitnega prometa. Vprašanje ekonomične izrabe vagonkega prostora

in lokomotiv, kakor tudi vprašanje odvažanja premoag iz revirjev se je povoljno rešilo. Komisija za premoag se je bavila danes v prvi vrsti z razdelitvijo premoaga, ki se bo dobavljala iz Češkoslovaške Avstriji, med posamezne skupine konzumentov. Tudi glede teh vprašanj se je dosegel popoln sporazum.

VRHOVNI SVET SE PREUSTROJL.

LDU Lyon, 15. januarja. (Brezlično.) Svet zavezniških ministrov za zunanje stvari se je v svoji zadnji seji bavil med drugim tudi s predlogom, naj se dosedanji vrhovni svet nadomesti z novim svetom, katerega bi tvorili poslaniki zavezniških držav v Parizu. Vendar bi odločitev ležala v rokah načelnikov zavezniških vlad. Kakor poročajo listi, se more smatrati, da je vrhovni svet kot tak imel v torek svojo zadnjo sejo.

PREDSEDNIK FRANCOSKEGA PARLAMENTA.

LDU Lyon, 15. januarja. (Brezlično.) Za predsednika francoske poslanske zbornice je bil izvoljen Deschanel skoro soglasno. Od 455 glasov jih je dobil 445. LDU Pariz, 15. jan. (Dun. KU — Brezlično.) Leon Bourgeois je bil izvoljen za predsednika francoskega senata.

PRIKLOPITEV AVSTRIJE BAVARSKL.

LDU Haag, 15. jan. (Dun. KU) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« javlja iz Washingtona: Hoover je v odseku reprezentacijske zbornice, ki se je bavil z vprašanjem podpore za Evropo, izjavil, da so evropske države odgovorne za položaj v Avstriji, ker so Avstrijo prisilile podpisati mir, ki je vzel poljedelsko ozemlje, iz katerega je bila sestavljena. Hoover je predlagal, rešiti te težkoče s tem, da se dovoli Avstriji priklopitev k Bavarski.

IZGREDI V BERLINU.

LDU Berlin, 15. jan. (Dun. KU) »Vorwärts« piše: Kljub dobri organizaciji in izdatni uporabi nasilnih sredstev in terorja se komunističnim bujskačem vendar ni posrečilo privedti do ustavitve dela v oni izmeri, kakor so želeli. V tovarniških okrajih mesta so bili zadnje noč nabiti lepaki, kjer se pozivljajo delavci, naj v protest proti nastopu varnostne brambe pri parlamentu in proti proglasitvi izjemnega stanja ustavijo delo za 24 ur. Komisija delavskih strokovnih zvez ni niti sklenila protestirati, niti ni dosedaj še zavzela svojega stališča napram dogovoru pri parlamentu. Komisija se je danes sestala k seji, da se posvetuje o nastalem položaju. Z malimi izjemami se dela vsepovsod, tako da se mora reči, da se je tudi drugi sklep komunističnih in neodvisnih veveratnikov razbil od zdravem razumu veleberlinskega delavstva.

BOLJŠEVIŠKO GIBANJE V DOBRUDZI.

LDU Bukarešta, 14. januarja. (Dun. KU) Brzojavna agentura Dacia poroča: Kakor se javlja iz obmejnih krajev, je bolgarska vlada ukrenila v Novi Dobrudzi razne odredbe proti boljševiškemu gibanju. Med drugim razdeljuje orožje med kmete za boj proti boljševikom.

BOJI NA RUSKEM.

LDU Dunaj, 15. jan. (Dun. KU) Ukrajinski tiskovni urad poroča: Ukrajinski vstaši, ki so prepadili čete generala Denjškina iz vse gubernije kersonske in tavrjske, so začeli boj tudi proti boljševikom. Večji boji so se vneli pri Apóstolovu, kakor tudi v okolici Nikopola in Melitopola.

Narodno gledališče.

DRAMA.

16. jan., petek: »Na dnu.« Abon. B.
17. jan., sobota: »Oče.« Abon. D.
18. jan., nedelja: »Oče.« Izven abon.
19. jan., ponedeljek: »Oče.« Abon. A.
20. jan., torek: »Oče.« Abon. B.
21. jan., sreda: »Oče.« Abon. E.

OPERA.

16. jan., petek: »Rigoletto.« Izven abon.
17. jan., sobota: »Sanje.« Abon. C.
18. jan., nedelja: »Prodana nevesta.« Izven abon.
19. jan., ponedeljek: Zaprto.
20. jan., torek: »Hoffmanove pripovedke.« Izven abon. Uradniška predstava.
21. jan., sreda: »Mignon.« Abon. D.

Gospodarstvo.

g Izvedba agrarne reforme. Iz Belega grada javljajo: Tekom preteklega leta se je razdelilo med narod v Hrvatski, Slavoniji, Sremu, Bački in Baranji krog 100.000 juter zemlje iz veleposestev. Ostalo je še toliko, da se razdeli še to leto, ako bo potreba. V ministrtvu za agrarno reformo je izdelana naredba o volitvi agrarnih odborov. Te volitve se bodo vršile takoj po končanih občinskih volitvah. Vse prebivalstvo po vaseh novega ozemlja bo razdeljeno na pet kategorij: Na veleposestnike, na one, ki dajejo svoje zemljišče v zakup, na one, ki sami obdelujejo svoje zemljišče, na male posestnike in na one, ki nimajo nič zemlje. — Z narodnogospodarskega stališča smo odločno proti temu, da bi se zemlja še nadalje delila na ta način kakor sedaj, ko niso imeli interesente, predvsem mali kmetje, nič besede pri tem.

g Češkoslovaški bankovci. V češkoslovaški republikli krožijo sedaj bankovci dvojne vrste: stari s češkim žigom žigosani avstroogrski bankovci po 10, 20, 50 in 1000 kron. Tisočkronski bankovci te vrste izgube veljavo koncem tekočega meseca. Poleg tega so uvedeni novi bankovci po 50, 100, 1000 in 5000 kron. Dosedaj še ni določeno, kdaj se stari bankovci po 10, 20 in 50 kron potegnejo iz prometa.

Orlovski vestnik.

Dekliški večer krožka Orlic Sv. Jakob, se bo vršil danes zvečer ob 7. uri v šentjakobski prosveti. Vabljeni tudi članice šentjakobske prosvete. Pridite gotovo. Predava preč. g. Kočovšek.

Telovadba Akademskega Orla v soboto dne 17. t. m. na učiteljsišču se ne vrši. — Barle, predsednik.

Aprovizacija.

a Cene in teža kruhu. Odsek za določanje cen je v seji dne 12. januarja 1920 sklenil da morajo peči vsi peki v okolišju mestne aprovizacije od vštetegeta četrtka 15. januarja 1920 naprej po pol kilograma težak bel in črn kruh po slededih cenah: a) pol kg težak bel kruh po 4 K in b) pol kg težak črn kruh po 2 K 50 vin. Prestopki se kaznujejo z zaplembo blaga, č globlo do 20.000 K in z zaporom do šestih mesecev.

a Načelniki krušnih komisij se vabijo, da pridejo zanesljivo v petek, dne 16. januarja 1920 ob 6. uri zvečer v mestno posvetovalnico radi seje.

a Krušne komisije bodo uradovale v soboto dne 17. januarja 1920 od 8. do 12. ure dopoldne. Izdajale se bodo izkaznice za petrolej. Kdor ne pride h krušni komisiji, dobi izkaznice za petrolej šele 25. januarja 1920, ker ima osrednja krušna komisija dovolj posla z akcijo za cenejšo moko.

a Izkaznice za petrolej. Pravico do izkaznic za petrolej vobče imajo le v Ljubljani in v Spodnji Šiški stanujoče stranke, ki nimajo v svojem stanovanju ne električne ne plinove razsvetljave.

Kdor ima v stanovanju le delno električno ali plinovo razsvetljavo v stanovanjskih prostorih, dobi izkaznico B.

Izkaznice se bodo razdeljevale po sledečem redu:

1. A - karte za petrolej dobi vsaka rodbina z lastnim gospodarstvom, ki šteje vsaj dve osebi. 2. B - karte dobe samske osebe, ki imajo svoje sobo. Če se nahaja v eni sobi več samscev, se izroči le eno B-karto listi hišni stranki, ki oddaja samscem stanovanje. 3. C - karto dobe (poleg A ali B-karte) obrtniki, kateri se izkažejo pri krušni komisiji z obrtnim listom. Med obrtnike pa ni prišteti pisarn in prodajaln, ki ne prodajajo živil, pa č pa peke, mesarje, gostilničarje, krčmarje itd. 4. C-karto dobe tudi posestniki hlevov, ki imajo govejo živino ali konje.

Izgubil se je zlat uhan z rdečim kamnom od Predprul do dol. kolodvora. Pošten najditelj se naproša, da ga prinese proti primerni nagradi Pred Prulami št. 23, prtl. (Koširjeva hiša).

Stenski koledar 1920

za pisarne in privatnike je založila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. Netto-cena za trgovce, ki naroče vsaj 50 izvodov, K 4,- per komad.

Dobrodnelna efektna loterija

društva »Dobrodnelnost« v Ljubljani u korist sirot, slepcev, invalidov in hiralcev. 1317 dobilcev o skupni vrednosti 80.000 K. Glavni dobitnik o vrednosti 20.000 kron.

Srečka 2 kroni. Srečka 2 kroni. Srečke se naročajo v loterijski pisarni v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10. Zrebanje bo 3. febr. 1920 ob 6. uri zvečer.

V najem ali nakup vzamem trgovinno mešanico, ki je dobro upeljana event. tudi kupim. Ponudbe pod »dobrodošla trgovina« na upravo lista. 123
Naprodaj je fotografski aparat s garancijo 10x15 objekt. Ekstra rapid. z iskalnim steklom in popolno opremo. Da se tudi materijala za 300 K. Vse skup za 700 K. Naslov pove uprava tega lista pod št. 193.

Reprezentanca Trboveljske premoagkopne družbe L. obl. ana išče gospodično ki je perfektna dopisovalka in teanopiska v slovenskem in nemškem eziku. Samo prvovrstne moči z večletno prakso naj se osebno predstavijo v pisarni, Šnafrjeva ul. št. 13, in sicer dopoldne od 10. do 12. ure in popoldan od 3. do 4. ure.

Učenec se sprejme v trgovino z mešanico blagom. Vinko Šerak, Trebnje Do enjsko. 6311 (30)

Kupujem vsako množino koz od d. v. jih zajcev ter plačujem po najvišji dnevni cen. IVAN BERNIK klobučar v Višnji gori.

Naročalte „Slovenca“!

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni brat, svak in stric, gospod

ANTON DOLENC

kapetan linjskog broda

po kratki mučni boleznj dne 14. januarja 1920 v 49. letu svoje starosti, kot delegat ratne mornarice SHS v Splitu mirno v Gospodu zaspal.

Blagopokojnega priporočamo vsem prijateljem in znancem v blag spomin.

Ljubljana—Split, dne 16. januarja 1920.

Zalujoči bratje in sestre.

Kostni superfostat ima v zalogi Gospodarska Zveza v Ljubljani. Cena K 190,- per 100 kg.

Išče se za trgovino s špecerijskim in kolonijalnim blagom, dež pridelki itd., zanesljiv in še iz mirnih časov popol. izvežban

poslovodja (z večletno prakso) s la referencami. Ponudbe pod šte. 199 na upravo lista.

Staro lito železo kupuje v vsaki množini in po najboljših cenah Železarna na Muti ob Dravi

Vreče vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najboljše trg. firma J. Kušan, Kranj, Gorenjsko.

Sprejme se takoj pridna služkinja za vsa hišna dela proti brani in visoki plači. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 172.

Skladiščnik

izvežban v vseh trgovskih strokah se sprejme proti takojšnjem nastopu. Plača po dogovoru. Impey, Ljubljana.

V njem dam modern **valjični mlin**

tik pred vojno dovršen. Gonilna moč: Vodna turbina s konstantno vodno močjo; zmelje približno 4 vag. na teden. Vpraša se pod konstantna vodna sila 165 na upravo Slovenca.

Lokomobilo 120 do 140 HP

event. staine naprave **kupi**

Stavbena družba d. d. Ljubljana, Levstikova ulica 19